

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מ"מ)

15 בדצמבר 2009

מאפייני אירועי יום השנה ה-22 להקמת חמאס

המונים בעצרת המרכזית לציון יום השנה להקמת חמאס בכיכר אלכתיבה אלח'צ'ראא' בעיר עזה (ערוץ אלאקצא, 14 בדצמבר)

האירועים ברצועת עזה

1. בשבוע האחרון חגגה חמאס את יום השנה ה-22 להקמתה. האירועים השונים, שיזמה חמאס, כללו עצרות, תהלוכות טקסים ונאומים. הדוברים באירועים השונים הדגישו את חוסנה של תנועת חמאס, שעמדה בהצלחה מול אתגרים רבים במשך שנות קיומה, ואת דבקוּתה בדרך ה"התנגדות" (הטרור).

2. בעצרת המרכזית של חמאס, שהתקיימה בכיכר אלכתיבה אלח'צ'ראא' בעזה (14 בדצמבר), השתתפו כמה מאות אלפי אנשים. העצרת הפכה למפגן כוח מרשים של חמאס, שדאגה להביא למקום באופן מאורגן (בהסעות) תושבים רבים מרחבי הרצועה, כולל תלמידים ששוחררו מלימודיהם.

**נשים משתתפות בעצרת
(ערוץ אלאקצא, 14 בדצמבר)**

**כלי רכב נושאי דגלי חמאס מגיעים
לעצרת המרכזית בעזה (ערוץ
אלאקצא, 14 בדצמבר)**

3. **אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס ברצועה, נשא את הנאום המרכזי בעצרת בעזה. עיקרי דבריו (רדיו אלאקצא, 14 בדצמבר):

א. פלסטיין משתרעת "**מהים עד לנהר**" ולא יהיה ויתור עליה לעולם. הוא פנה לקהל באומרו כי "היום אתם חוגגים את יום השנה לייסוד תנועת ההתנגדות האסלאמית חמאס, **זרוע הג'האד של האחים המוסלמים על אדמת פלסטיין**".

ב. בהמשך פירט הניה את המבחנים אותם עברה חמאס בשנות קיומה ואת ההישגים שרשמה. ברשימת ההישגים הדגיש הניה כי "**חמאס השיבה את הכבוד לתוכנית ההתנגדות והג'האד** [קרי, דרך הטרור]... **חמאס לא תיסוג מקו ההתנגדות והג'האד** עד שיושגו לעמנו חירותו, שיבתו ועצמאותו..."

ג. **חמאס אינה מסתפקת ב"שחרור" רצועת עזה**, ואין בדעתה להקים בה ישות עצמאית. שכן "**חמאס נושא עיניה לפלסטיין, כל פלסטיין**" ושחרור הרצועה הינו רק צעד בדרך "**לשחרור המלא של כל פלסטיין**".

ד. ממשלו של אבו מאזן ("הצד השני") הוא פעל על פי תכתיבי "גורמים חיצוניים" כגון ארה"ב, שהטילו וטו על הפיוס הפנים-פלסטיני. הניה קרא למצרים **לחדש** את המאמצים **להשלמת הדיאלוג** תוך התחשבות בעמדת חמאס.

ה. אסמאעיל הניה קרא להיענות ליוזמתו של ח'אלד משעל ראש הלשכה המדינית של חמאס, ולקיים מפגש פלסטיני רחב על מנת **להגיע להסכמה ל"תוכנית הצלה לאומית"** הכוללת, **בין השאר, הקמת ממשלת אחדות, בניית מקור סמכות לעם הפלסטיני, הסכמה "בשלב זה" על הקמת מדינה פלסטינית בגבולות 1967 ו"דבקות בזכות השיבה"**.

"מתקפת החיוכים" של חמאס כלפי המערב אינה מפריעה לה להמשיך בהסתה נגד ארה"ב ובעריכת טקסים "מסורתיים" של שריפת ארון מתים עטוף בדגל ארה"ב (צפא, 14 בדצמבר)

ראש ממשל חמאס אסמאעיל הניה נואם בעצרת המרכזית (ערוץ אלאקצא, 14 בדצמבר)

4. **סוגיית אופי ה"התנגדות"** (קרי, דרך הטרור) תפסה מקום חשוב ב"תוכנית ההצלה הלאומית" כפי שהוצגה ע"י אסמאעיל הניה, ובהתבטאות של בכיר חמאס נוסף **מחמוד אלזהאר**. בהתבטאויותיהם של בכירי חמאס בעלי **האופי האפולוגטי** ניתן מענה לביקורת, שהופנתה בחודשים האחרונים כלפי חמאס, בשל הקפדתה לשמור על **מדיניות טרור מרוסנת**, מטעמים פרגמטיים מובהקים (צרכיה השלטוניים ועניינה לשקם את התשתיות הצבאיות והאזרחיות, שנפגעו במהלך מבצע "עופרת יצוקה"). כך למשל:

א. **אסמאעיל הניה** בנאומו בעצרת בעזה הביע דבקותו ב"**התנגדות מושכלת**"¹ מתוך שיקול דעת. "התנגדות" זאת, לדבריו, מבוססת על "זכותו" של העם הפלסטיני להתנגד ל"כיבוש" תוך **הידוק התאום** על מנת שהוא ישרת את ההגנה על ה"התנגדות" ושיטות העבודה שלה.

ב. **מחמוד אלזהאר** התבטא כי "ההתנגדות היא תפיסה כוללת, והיא אינה מוגבלת לעימות צבאי בלבד. ההפך [הוא הנכון], עליית החמאס לשלטון העניקה חסות לאנשי ההתנגדות [שפעלו בתקופת] השלטון הקודם [בהנהגת פתח] ונתנה גיבוי לכל מי שרוצה

¹ במקור **אלמקאומה אלאשדה**, "התנגדות מושכלת" המתבצעת, מתוך שיקול דעת. השורש **רשד** מופיע בקוראן בהקשר של שכלתנות ושיקול דעת עלפי רוח האסלאם. שורש זה הינו המקור לכינויים של "הח'ליפים ישרי הדרך" (**אלח'לפאא' אלרשידון**, ארבעת הח'ליפים הראשונים באסלאם) והח'ליף העבאסי **הארון אלרשיד**, שנחשב למנהיג בעל שיעור קומה.

[לקיים] את ההתנגדות" (פלסטין אליום, אתר הג'יהאד האסלאמי בפלסטין, 14 בדצמבר 2009).

מחמוד אלהאר בעצרת (צפא, 14 בדצמבר)

יהודה ושומרון: מניעת אירועי יום השנה להקמת חמאס

5. בעקבות פעילות מנע אינטנסיבית של מנגנוני הביטחון הפלסטינים עבר יום השנה להקמת חמאס ביהודה ושומרון ללא אירועים מיוחדים. אתרי האינטרנט של חמאס² דיווחו כי מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית **עצרו מעל ל- 150 פעילים** וזימנו לחקירה **קרוב לאלף**. האתרים פרטו שמות של עצורים וטענו כי המדובר במבצע בטחוני "חסר תקדים", שערכו מנגנוני הביטחון. **מחמוד אלרמחי**, מזכיר המועצה המחוקקת הפלסטינית, מסר בראיון טלפוני (14 בדצמבר) כי במהלך היומיים האחרונים נרשמו כ- 150 מעצרים ואלפי זימונים בהם התחייבו [פעילי חמאס ותומכיה] לחתום על כתבי התחייבות לפיהם הם לא ישתתפו בפעילות חמאס³ (ערוץ אלאקצא, 14 בדצמבר).

6. "מקור בראמאללה", שהתייחס לפעילות המנע של מנגנוני הביטחון של הרשות, אמר לכתב ג'רוסלם פוסט כי ההחלטה לאסור על חגיגות יום השנה של חמאס התקבלה ע"י הנהגת הרשות הפלסטינית. לדבריו החלטה דומה התקבלה בארבעת השנים הקודמות (ג'רוסלם פוסט, 12 בדצמבר 2009).

² אתר האינטרנט של חמאס בגדה **אמאמה**, המצוטט ע"י אתר אינטרנט Palestine-info, 14 בדצמבר.
³ מנגד דיווחה סוכנות ופא כי מנגנוני הביטחון של חמאס ביצעו בצפון הרצועה מבצע מעצרים נרחב בקרב פעילי פתח, שכלל 26 פעילים (ופא, 14 בדצמבר)

צילומים מאירועי יום הקמת חמאס

האירוע שהתקיים ב- 11 דצמבר 2009 במרכז העיר עזה (פלסטין אינפו, 11 דצמבר 2009).

רעולי פנים צועדים כשהם נושאים ארון קבורה עליו דגל ישראל

פעילים מיחידת המתאבדים של גדודי עז אלדין אלקסאם צועדים בתהלוכה

פעיל חמאס נושא רקטת אלקסאם, לידו שני ילדים

ספינה, המייצגת את שיבת הפליטים לפלסטין. על מפרשיה נכתב: "הקוראן הוא החוקה שלנו, הג'האד הוא דרכנו, אללה הוא המטרה שלנו, הנביא [מחמד] המופת שלנו" [על בסיס המוטו של תנועת "האחים המוסלמים", שחמאס הינה השלוחה הפלסטינית שלה].

פעילי חמאס נושאים מטענים ורקטת קסאם

פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם מתפללים במהלך האירוע

ילד עוטה סרט לראשו עליו כתוב גדודי עז אלדין אלקסאם

ילד נושא נשק ולבוש חגור [או לחילופין חגורת נפץ] ולראשו סרט של חמאס

**פעיל רעול פנים של גדודי עז אלדין אלקסאם, ה צועד
כשהוא נושא נשק ומסביבו ילדים**